



DROOGTESCHADE.NL

Aan: Geïnteresseerden in het initiatief van Droogteschade.nl

Van: Droogteschade Nederland B.V.

Datum: 9 januari 2020

Onderwerp: Nieuwsbrief Deelnemers Droogteschade.nl

Geachte heer, mevrouw,

Droogteschade Nederland wenst u het allerbeste voor 2020! In deze nieuwsbrief informeren wij u graag over de laatste ontwikkelingen rondom ons initiatief voor reële schadevergoedingen voor droogteschade door grondwateronttrekking.

Inhoud

1. Inleiding - aanmelden vóór eind januari 2020.....	1
2. Jaaroverzicht 2019	2
3. Kernpunten naar aanleiding van onderzoek Manderveen.....	3
4. Volgende stappen.....	4
5. Tot slot	5

1. Inleiding - aanmelden vóór eind januari 2020

Eind januari 2020 zullen wij een verzoek tot onderzoek indienen bij de provincies voor al onze deelnemers. Tegelijkertijd bereiden wij een juridische procedure voor. Een en ander wordt in deze nieuwsbrief nader toegelicht. Als u nog twijfelde over deelname aan Droogteschade.nl, dan is dit het moment om een beslissing te nemen.

Als u wil dat wij uw bedrijf meenemen in ons verzoek tot onderzoek aan de provincies, zorg dan uw aanmelding vóór 31 januari 2020 compleet is. Aanmelden kan hier: <https://droogteschade.nl/aanmelden/>, of door een email te sturen naar aanmelden@droogteschade.nl. Als u zich aanmeldt, bent u nog nergens aan gebonden, maar krijgt u de deelnemersovereenkomst toegestuurd ter ondertekening.

Op dit moment staat u bij ons geregistreerd als potentiële deelnemer, agrarisch adviseur of anderszins geïnteresseerd in het initiatief van Droogteschade.nl. Als u zich in de afgelopen dagen heeft aangemeld of de deelnemersovereenkomst al heeft getekend, kan het zijn dat uw aanmelding nog moet worden verwerkt. In geval van twijfel, kunt u ons altijd even bellen of een email sturen om te controleren of uw inschrijving goed ontvangen is.



2. Jaaroverzicht 2019

Het eerste jaar van ons initiatief stond in het teken van het werven van deelnemers en het toelichten van ons initiatief aan alle betrokken partijen, waaronder de drinkwaterbedrijven, de ACSG (*AdviesCommissie Schade Grondwater*) en LTO. Het doel was om voldoende massa te creëren om de zaak serieus aan te kunnen pakken en te kijken in hoeverre een constructief overleg over de begroting van de droogteschade door de waterwinning haalbaar was. Hieronder vindt u een puntsgewijze samenvatting van (de uitkomsten van) onze activiteiten in 2019:

- 26 november 2018: LTO-Nederland steunt Droogteschade Nederland.
- 6 februari 2019: Bespreking met Vewin, de koepelorganisatie van de drinkwaterbedrijven.
- 7 februari 2019: Stuiting van de verjaring voor de eerste 270 deelnemers en uitnodiging voor kennismaking aan drinkwaterbedrijven. De stuitingsactie is sindsdien ongeveer om de twee maanden herhaald voor nieuwe deelnemers.
- 13 februari 2019: Kennismaking met de ACSG en verzoek om overleg over proces om de droogteschade voor onze deelnemers zorgvuldig én efficiënt vast te stellen.
- Maart 2019: Ruim 600 deelnemers en meer dan 1.000 aanmeldingen leiden tot besluit om de actie door te zetten.
- Maart-mei 2019: Start onderzoek naar werkwijze ACSG en technische analyse van verschillende ACSG-onderzoeken. Indiening zienswijze in een ACSG-procedure voor een deelnemer bij Nijverdal.
- Mei 2019: Bespreking met Vitens en Brabant Water en verzoek om steun in het gesprek met de ACSG en toegang tot de grondwatermodellen waarmee regionaal de verlaging van grondwater door de waterwinning kan worden bepaald.
- Mei-juni 2019: Correspondentie met het IPO (*Interprovinciaal Overleg*) over de (on)mogelijkheid om vooraf overleg te voeren over de efficiënte en zorgvuldige bepaling van de schade van onze deelnemers.
- Mei-juli 2019: Vorming deelnemersklankbordgroepen met bijeenkomsten eens in het kwartaal.
- Juli-oktober: Tweede bespreking met de ACSG en daarop volgende correspondentie over de mogelijkheid van een pilot. De ACSG zegt open te staan voor een pilot maar houdt vast aan haar reguliere proces en uitgangspunten. Een inhoudelijk gesprek over de aanpak en de uitgangspunten van de schadebepaling vóóraf blijkt niet mogelijk. De zienswijze die voor een deelnemers in Nijverdal is ingediend wordt door de ACSG niet gevolgd.
- Augustus 2019: Droogteschade Nederland en LTO-Nederland krijgen toegang tot regionale grondwatermodellen waardoor wij nu onder meer in staat zijn om regionaal het effect van de waterwinning op grondwaterstanden te bepalen. Dit maakt het tot op zekere hoogte ook mogelijk om het werk van de ACSG te controleren.



- Augustus-november 2019: Voorbereiden zienswijze voor 65 bedrijven en particulieren naar aanleiding van het ontwerpadvies van de ACSG voor de droogteschade door de winning bij Manderveen. Een verkennende analyse met het regionale grondwatermodel MIPWA laat gemiddeld een grotere verlaging over een groter invloedsgebied zien dan de modelberekening in het ontwerpadvies van de ACSG.
- 1 december 2019: Indiening zienswijze Manderveen. In deze zienswijze komen alle kernpunten van kritiek van Droogteschade Nederland onderbouwd aan de orde. Deze kritiek geldt ook voor andere gebieden en ziet onder meer op de schadegrens en de te lage normbedragen (zie verder hieronder).
- 2 december 2019: De ACSG bespreekt de situatie met de voorzitter van LTO-Noord en de Coördinator Omgeving van LTO-Nederland.
- 14 december 2019: De ACSG stuurt een email aan Droogteschade Nederland waarin de ACSG aangeeft dat zij naar aanleiding van het overleg met LTO afspraken wil maken over de aanpak van drie gezamenlijk te bepalen pilotonderzoeken. De ACSG stelt hieraan onder meer de voorwaarde dat de pilots door de ACSG als reguliere verzoeken om onderzoek worden beschouwd, waarbij per pilot een werkgroep wordt ingesteld, bestaande uit: vertegenwoordigers van de boeren (in ieder geval Droogteschade Nederland als juridisch en hydrologisch adviseur van de boeren), een vertegenwoordiger van de drinkwatermaatschappij(en) en een vertegenwoordiger van het secretariaat van de ACSG;
- December 2019: Nadere strategiebepaling met de advocaat van Droogteschade Nederland.
- Ondanks wisselende reacties vanuit regionale LTO-organisaties en afdelingen, heeft LTO-Nederland vanaf het begin haar steun uitgesproken voor ons initiatief en helpt ons in discussie met de ACSG en de drinkwaterbedrijven. Gedurende het hele proces hebben wij regelmatig overleg met de verantwoordelijke personen binnen LTO-Nederland over de strategie en werkwijze.

Op dit moment vertegenwoordigen wij 1.120 bedrijven. Gezamenlijk maken deze bedrijven het mogelijk dat wij in 2020 belangrijke vervolgstappen kunnen gaan zetten in het proces om te komen tot een reële compensatie voor droogteschade door de waterwinning (waarover meer hierna onder punt 4).

3. Kernpunten naar aanleiding van onderzoek Manderveen

Op 1 december 2019 hebben wij voor 65 bedrijven en enkele particulieren een zienswijze ingediend naar aanleiding van het ACSG-ontwerpadvies over de droogte die wordt veroorzaakt door de waterwinning bij Manderveen. Dit was een belangrijke stap omdat het onderzoek dat wij hiervoor hebben gedaan relevant is voor alle waterwingebieden in Nederland en daardoor mede de basis vormt voor het vervolg van onze actie. Dit zijn – heel kort samengevat – onze belangrijkste bevindingen:

1. Het ACSG-adviesproces duurt te lang. In Manderveen heeft het 10 jaar geduurd om tot een ontwerpadvies te komen. Daarin zijn nog niet alle punten aan de orde gekomen. Wij zijn bekend met onderzoeken die meer dan 15 jaar in beslag nemen (Holten). Pas als het ontwerpadvies gereed is, is gelegenheid tot inspraak van belanghebbenden in de vorm een zienswijze. Al het werk is dan al gedaan en alle kosten zijn dan al gemaakt. Dit kan zo niet langer.



2. De verlaging van de grondwaterstand door de waterwinning dient controleerbaar te worden bepaald door een niet-stationaire toepassing van het meest adequate regionale grondwatermodel (in het geval van Manderveen is dat MIPWA 3.0), nadat de daarvoor noodzakelijke modelaanpassingen zijn uitgevoerd. Aangezien de grondwatermodellen mede-eigendom zijn van de drinkwaterbedrijven is van belang dat Droogteschade Nederland dit proces kan controleren. Overigens hebben alle drinkwaterbedrijven inmiddels medewerking verleend aan het toegankelijk maken van deze modellen voor Droogteschade Nederland en LTO-Nederland.
3. Er is geen rechtvaardiging voor het feit dat de ACSG de grens voor vaststelling van het beïnvloede gebied koppelt aan een grondwaterstandsval van 5 cm of meer. Uit onderzoek van Droogteschade Nederland blijkt dat ongeveer 20% van de jaarlijkse schade wordt veroorzaakt in gebieden waar de verlaging van de grondwaterstand kleiner is dan 5 cm. Er is geen aanleiding om die schade niet te vergoeden.
4. Kosten voor extra herinzaai vanwege droogteschade door de waterwinning dienen vergoed te worden (in feite is dit een vergoeding voor de vermindering van de graskwaliteit door droogte). In onze zienswijze hebben wij daarvoor een generieke opslag op het normbedrag voorgesteld in lijn met de uitgangspunten die de ACSG zelf in een notitie uit mei 2011 al heeft vastgesteld, maar die de ACSG naar aanleiding van commentaar van Vitens en Brabant Water niet toepast in haar huidige advisering.
5. Bij de vaststelling van de normbedragen grasland en akkerbouw dient:
 - a. rekening te worden gehouden met de trendmatige ontwikkeling van de gemiddelde bruto potentiële opbrengst van gras vanaf 1980;
 - b. een correct uitgangspunt te worden gehanteerd voor de vaststelling van de maximaal haalbare opbrengst van akkerbouwgewassen (waaronder snijmaïs); en
 - c. een passend gemiddeld bouwplan akkerbouw te worden gehanteerd.

Al deze conclusies zijn uitgebreid onderbouwd in de zienswijze en de daarbij behorende deskundigenrapporten van De Bakelse Stroom en Advies in Water. Correcte toepassing van onze bevindingen leidt tot aanzienlijk hogere schadebedragen voor droogteschade door de waterwinning. Alleen al een correcte toepassing van punt 4 en 5 zou leiden tot ongeveer een verdubbeling van het schadebedrag per hectare. Nader onderzoek kan leiden tot bijstelling naar boven of beneden, maar dat er op dit moment te weinig schade wordt vergoed is nóg duidelijker geworden.

4. Volgende stappen

4.1. Nader overleg met ACSG over pilots

Nu de ACSG alsnog een concreet voorstel heeft gedaan voor nader overleg over een pilot, waarbij er ruimte lijkt te zijn voor de inbreng van Droogteschade Nederland, zullen wij het gesprek hierover uiteraard open aangaan. Een efficiënte oplossing binnen de bestaande kaders, die recht doet aan de kritiek van Droogteschade Nederland, heeft immers nog altijd de voorkeur.

Echter, het blijft het een gegeven dat het advies van de ACSG een niet-bindend karakter heeft. Ook de drinkwaterbedrijven moeten willen meewerken aan een oplossing. Onze inspanningen om met de drinkwaterbedrijven tot een inhoudelijk overleg te komen, hebben tot nu geen resultaat gehad. Mede in dat licht valt nog te bezien in hoeverre de vervolgesprekken met de ACSG tot pilots gaan leiden die



recht doen aan de kritiek die Droogteschade Nederland in haar zienswijze voor Manderveen naar voren heeft gebracht.

Hoewel wij dus positief staan tegenover nader overleg met de ACSG, willen wij geen tijd meer verliezen. Daarom zullen wij parallel ook een tweetal alternatieve trajecten voorbereiden. Dit staat een constructief overleg met de ACSG over mogelijke pilots wat ons betreft niet in de weg.

4.2. Verzoek tot onderzoek voor alle deelnemers en voorbereiding van een procedure

Rond 31 januari 2020 zullen wij een verzoek tot onderzoek voor al onze deelnemers indienen bij de gedeputeerde staten van de provincies. Het is belangrijk dat deze kwestie in zijn volle omvang op de radar van de provincies komt, zodat men zich bewust wordt van de omvang van de taak waarvoor de ACSG staat en de noodzaak om met een kritische blik naar het huidige proces te kijken.

Parallel zullen wij in het eerste kwartaal van 2020 een juridische procedure voorbereiden die ten doel heeft om duidelijkheid te krijgen over die punten waarvoor wij, op basis van onze contacten met de ACSG tot nu toe, een te kleine verwachting hebben dat een pilot soelaas gaat bieden. Een aantal van deze punten is aan de orde gebracht in de zienswijze voor Manderveen (bijvoorbeeld: de 5cm-schadegrens). Van andere punten weten wij nog niet hoe de ACSG hierop zal reageren (bijvoorbeeld: normbedragen).

Een juridische procedure zou eventueel deel kunnen uitmaken van een pilot. Over de precieze insteek van een procedure zullen wij u uiteraard nog nader informeren. Als het inderdaad tot een procedure komt, zullen wij daarover in het voorjaar van 2020 ook in verschillende delen van het land informatieavonden organiseren.

4.3. Hoe meer deelnemers, hoe beter

Hoe meer bedrijven meedoen, hoe sterker onze positie is in de dialoog met de drinkwaterbedrijven en andere betrokken partijen. Voel u vrij deze nieuwsbrief door te sturen aan belangstellenden in uw kennissenkring. Ook komen wij graag op bezoek bij studieclubs of huiskamervergaderingen om persoonlijk een nadere toelichting te geven op ons initiatief.

5. Tot slot

Als u naar aanleiding van deze brief vragen of opmerkingen heeft, aarzel dan niet om contact met ons op te nemen door te bellen naar: 085 822 63 88, of stuur een email naar: info@droogteschade.nl.

Als u deze nieuwsbrief niet meer wenst te ontvangen, kunt u ons dat ook langs die weg laten weten.

Met vriendelijke groet,

Droogteschade Nederland B.V.
Rein Philips, directeur